



Den Haag

ADVIEZEN – Adviescommissie omgevingskwaliteit en cultureel erfgoed Den Haag 2

Gemeente Den Haag, 26 februari 2025

Locatie:

Spui C01.09

Aanwezig:

Margien Oepts

Plv. voorzitter

Frederik Pöll

Lid

Joris Molenaar

Lid

Secretaris:

Marco de Rover

A. HAMERSTUKKEN

De commissie is akkoord gegaan met de adviezen uit de ter plekke voorgelegde hamerstukkenlijst(en):

Hamerstukkenlijst voor vaststelling op 26 februari 2025

B. BESPREEKSTUKKEN

De commissie heeft over onderstaande plannen geadviseerd. De adviezen zijn ter plekke vastgesteld.

1 Abrikozenplein 59

20250226 B/2024-09982

Bouwen: het gedeeltelijk vernieuwen en vergroten van de woning Abrikozenplein 59 door het maken van een dakopbouw op de 4de verdieping en inpandigde aanpassingen.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie kan instemmen met de hoofdropzet van de dakopbouw, maar zij heeft nog enkele opmerkingen over de architectonische uitwerking.

Eerder is een studie (beginselaanvraag) naar een dakopbouw op hetzelfde blok op de hoek van het Abrikozenplein met de Okkernootstraat goedgekeurd. Het voorliggende plan toont een dakopbouw naar analogie van dit plan en de stedenbouwkundige uitgangspunten zoals aangegeven in het bestemmingsplan rondom het Abrikozenplein. Onderhavige opbouw is als bouwplan de eerste op deze architectonische eenheid en daarmee leidend voor toekomstige dakopbouwen op dit ensemble.

De commissie kan instemmen met de hoofdropzet van de extra laag op dit blok, zij vindt de compositie in het toekomstbeeld echter onvoldoende goed uitgewerkt. Een goed uitgewerkt gevelbeeld is nodig om tot een goede beoordeling te komen voor deze individuele opbouw.

De commissie kan instemmen met de herhaling van de gevelopeningen van de onderliggende verdiepingen. Zij vraagt dit echter consequent te doen en onder andere de breedte van de penanten gelijk te houden. Zij waardeert het ontwerp van de open hoeken, maar vraagt ook een open hoek te maken aan de linkerkant van de opbouw aan het Abrikozenplein. In overeenstemming met de grote kozijnen met de glasstroken aan weerszijden, kan de commissie zich een gelijke vormgeving voorstellen voor de smalle kozijnen. Dat is één enkele deur met glasstroken aan weerszijden, zo ontstaat er een gelijke aansluiting op de gevel voor alle kozijnen met de verholten stijlen achter de gezaagde stenen.

De commissie verzoekt om de gevelcompositie harmonieuzer uit te werken afgestemd op de maten in de bestaande gevels e.e.a. met regelmatige baksteen penanten en open glashoeken.

De commissie vraagt om een duidelijke keuze in het ontwerp te maken tussen een betonband of een luifel boven de kozijnen. De weergave op de overzichtstekeningen is inconsequent in relatie tot de detaillering. Zij vraagt deze nogmaals bouwkundig en architectonisch door te lopen en op elkaar af te stemmen. Eerder pleitte de commissie voor een ondergeschikte beëindiging van de dakopbouw, maar vindt de voorgestelde beëindiging te sober. Zij vraagt onderzoek te doen naar de beëindiging van de gevel in relatie tot de bestaande beëindiging van de gevel met de uitstekende metselwerkstrook, rollaag en houten strook in combinatie met de vormgeving van de band of luifel boven de kozijnen.

De commissie acht een spijlenhekwerk van strippen voor het dakterras aan de voorzijde voorstelbaar. De weergave in het detail is echter te schematisch en details ontbreken om de montage en de ononderbroken repeterende positie van de spijlen over de volle breedte van de blokken waar te maken.

De bekleding van de voor- en achtergevel met een keramisch materiaal (gezaagde baksteen) afgestemd op de oorspronkelijke bakstenen van de metselwerk gevel wat betreft de kleur en het formaat, het metselwerkverband en het type en de kleur van de voeg, zorgt voor een goede hechting op de bestaande architectuur.

De commissie kan instemmen met de herhaling van de gevelopeningen van de onderliggende verdiepingen. Zij kan echter niet instemmen met de hoogtemaat, met name de verticale positie in de gevel en de (glazen) doorvalbeveiliging. Zij vraagt onderzoek te doen naar een generieke oplossing voor de kozijnen en rekening te houden met de open/dicht verhouding in relatie tot de nabijheid (binnenhoek) van de belendende bebouwing.

De afwerking van wachtgevels met gevelstuc in een stofgrijze kleur (RAL7037) is akkoord. De keramische bekleding is aan de voor- en achterzijde met één strek omgezet. Er ontbreekt wel een verticaal detail van de dakbeëindiging, deze dient te worden toegevoegd.

De voorgestelde aluminium kozijnen zijn voorstelbaar, de commissie merkt op dat de serie S67 zoals vermeld op tekening onvoldoende het gekozen kozijn borgt, dit dient aangevuld te worden. De witte kleurstelling dient afgestemd te zijn op de kozijnen in de omgeving, de kleur grijswit (Ral 9002) is onvoldoende passend.

2 Copernicuslaan 2

20250226 B/2024-09491

Bouwen: het realiseren van een extra bouwlaag op het dak van de woningen Copernicuslaan 2, 4 en de winkels Copernicuslaan 4A en Fahrenheitstraat 354 ten behoeve van een nieuwe woning.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie kan nog niet instemmen met de hoofdopzet van de dakopbouw en heeft nog enkele opmerkingen over de architectonische uitwerking.

Eerder is op het naastgelegen pand een dakopbouw vergund en gerealiseerd. De voorgestelde dakopbouw op dit hoekpand sluit in vormgeving daarop aan en de commissie kan akkoord gaan met de kap, de verdeling en ritmiek van de dakkapellen en het dakterras aan de achterzijde.

De commissie vraagt wel een duidelijke borging van de hoogte van de kap die naadloos dient aan te sluiten op de naastgelegen dakopbouw om een goede inpassing binnen het gemeentelijk beschermd stadsgezicht Valkenboskwartier te bewerkstelligen. Bijvoorbeeld door dit (tekstueel) op de aanzichten, doorsnedes en de detaillering weer te geven.

De commissie vraagt aandacht voor de begaanbaarheid van de trap in de dakkapel aan de Fahrenheitstraat, dat dient de positie en de uiterlijke verschijningsvorm van de dakkapel niet in de weg te zitten.

De bekleding van de achtergevel met een keramisch materiaal (gezaagde baksteen) afgestemd op de oorspronkelijke bakstenen van de metselwerk gevel wat betreft de kleur en het formaat, het metselwerkverband en het type en de kleur van de voeg, zorgt voor een goede hechting op de bestaande architectuur.

De rechter zijgevel van de kap grenzend aan het dakterras is geen wachtgevel zoals detail OB01-H schetst en dient eveneens bekleed te worden met een keramisch materiaal.

De commissie kan instemmen met de toepassing van de keramische Tuile du Nord dakpannen, blauw gesmoord. Dit type dakpan dient juist te worden getekend in de details.

De commissie kan binnen de gevelwand van de Copernicuslaan instemmen met de crèmewitte (Ral 9001) kleurstelling van het schilderwerk en de kunststof kozijnen.

3 Copernicuslaan 2

20250226 B/2024-09491

Cultuurhistorie: het realiseren van een extra bouwlaag op het dak van de woningen Copernicuslaan 2, 4 en de winkels Copernicuslaan 4A en Fahrenheitstraat 354 ten behoeve van een nieuwe woning.

Niet akkoord

Het bouwplan is beoordeeld in het kader van de gebiedsaanduiding 'Overige zone – Gemeentelijk beschermd stadsgezicht'.

De commissie kan nog niet instemmen met de hoofdopzet van de dakopbouw en heeft nog enkele opmerkingen over de architectonische uitwerking.

Eerder is op het naastgelegen pand een dakopbouw vergund en gerealiseerd. De voorgestelde dakopbouw op dit hoekpand sluit in vormgeving daarop aan en de commissie kan akkoord gaan met de kap, de verdeling en ritmiek van de dakkapellen en het dakterras aan de achterzijde.

De commissie vraagt wel een duidelijke borging van de hoogte van de kap die naadloos dient aan te sluiten op de naastgelegen dakopbouw om een goede inpassing binnen het gemeentelijk beschermd stadsgezicht Valkenboskwartier te bewerkstelligen. Bijvoorbeeld door dit (tekstueel) op de aanzichten, doorsnedes en de detaillering weer te geven.

De commissie vraagt aandacht voor de begaanbaarheid van de trap in de dakkapel aan de Fahrenheitstraat, dat dient de positie en de uiterlijke verschijningsvorm van de dakkapel niet in de weg te zitten.

De bekleding van de achtergevel met een keramisch materiaal (gezaagde baksteen) afgestemd op de oorspronkelijke bakstenen van de metselwerk gevel wat betreft de kleur en het formaat, het metselwerkverband en het type en de kleur van de voeg, zorgt voor een goede hechting op de bestaande architectuur.

De rechter zijgevel van de kap grenzend aan het dakterras is geen wachtgevel zoals detail OB01-H schetst en dient eveneens bekleed te worden met een keramisch materiaal.

De commissie kan instemmen met de toepassing van de keramische Tuile du Nord dakpannen, blauw gesmoord. Dit type dakpan dient juist te worden getekend in de details.

De commissie kan binnen de gevelwand van de Copernicuslaan instemmen met de crèmewitte (Ral 9001) kleurstelling van het schilderwerk en de kunststof kozijnen.

4 De Gheijnstraat 49B

20250226 B/2024-06372

Bouwen: het veranderen van de bedrijfsruimte De Gheijnstraat 49B door de bestaande bedrijfsruimte te slopen en te vervangen voor opslagruimten.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota en beoordeeld in het kader van de gebiedsaanduiding 'Overige zone – Gemeentelijk beschermd stadsgezicht'.

Het voorstel betreft tweelaagse bedrijfs- en opslagruimten gesitueerd binnen het gemeentelijk beschermd stadgezicht Regentessekwartier. Het stadsgezicht kenmerkt zich door een bebouwingsbeeld van gesloten straatwanden met open binnengebieden met eventueel smalle aanbouwen. Het gaat hier om het binnengebied van het bouwblok De Gheijnstraat – Hondiusstraat – Regentesselaan. De oorspronkelijke bebouwing op het perceel De Gheijnstraat 49b is ondergeschikt door de ijle uitstraling van de glazen kas en de lage bouwhoogte. Het volume van het voorstel is voldoende ondergeschikt in relatie tot de directe omgeving. De commissie beoordeelde de architectonische uitwerking en de aansluiting op de omgeving echter als onvoldoende passend.

Het aangepaste plan komt deels tegemoet aan de eerdere bezwaren. Het voorstel is in uitstraling en qua leefbaarheid vriendelijker voor de buurt. De kleurstelling en materialisering is beter op de omgeving afgestemd. De plint past met het voorgestelde koperbruine (RAL 8004) stucwerk bij de oranje- en rode kleurstelling van de bakstenen in de omgeving. De kleurstelling van de kozijnen en overheaddeuren vraagt de commissie aan te passen naar een minder contrastrijk wit, bijvoorbeeld crèmewit (RAL 9001) en de deuren op de kop in dezelfde kleur als het stucwerk (RAL 8004) uit te voeren. De open lattengevel in bamboe voor de bovenbouw is akkoord.

De commissie constateert dat in de aanzichten een duidelijke segmentering tussen de units is getekend. Voor de bovenbouw is dit niet wenselijk en niet nodig. Bij de onderbouw dient de naad zo onopvallend mogelijk te worden gedetailleerd, alleen een kitnaad is denkbaar, een (aluminium)profiel is niet gewenst. In het algemeen ontbreken de horizontale details bij de aanvraag, deze dienen te worden toegevoegd. Het dak is vergroend en voorzien van sedum en zonnepanelen. Het regelmatig patroon van de niet aaneengesloten indeling van de panelen zoals op de impressies getekend, acht de commissie een goed voorstel in combinatie met het sedum. Het groendak vraagt zij te specificeren en in de detaillering te verankeren. Bij de linker kopgevel wordt vergroening voorgesteld door middel van een open constructie met hедера, echter de commissie pleit voor het gewenste tuinkarakter door een gemengde begroeiing met ook bloeiende klimmers.

5 Denenburg 73 t/m 169

20250226 B/2024-15430

Bouwen: het veranderen van de woningen Denenburg 73 t/m 169 door het wijzigen van de isolatie en de gevelpanelen, het wijzigen van de kozijnen, het wijzigen van de balkonhelwerken en de west- en zuidzijde entree.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

Eerder heeft de commissie in beginsel positief geadviseerd over de verduurzaming van deze appartemententoren door na-isoleren van de gevels en vervangen van de vensters.

De toren maakt deel uit van een cluster van drie gelijke torens. Dit cluster is op zijn beurt één van de vijf hoogbouwclusters in Mariahoeve. De toren is bepalend voor de samenhang – stedenbouwkundig en architectonisch – van de wijk.

De nu voorgestelde verduurzaming wijzigt de gevels, maar behoudt de kenmerken die de samenhang en het architectuurbeeld van de wijk maken: de horizontale banden, het lichte metselwerk daartussen en de vierkante vensters daarin. De buitenruimtes veranderen, maar het belangrijke onderscheid tussen de aangehangen balkons op de hoeken en de loggia's in de kopgevels blijft.

De commissie is van mening dat de plint van het gebouw eenvoudiger, binnen de vocabulaire van de nieuwbouw, dient te worden uitgewerkt. Uitgangspunt hierbij is het behoud van de hogere begane grondverdieping die het gebouw nu kenmerkt zonder band ter hoogte van de beletagevloer.

De commissie waardeert het behoud van de entree met het stalen hekwerk en betonnen luifel zoals getoond in het presentatiebeeld en verzoekt het behoud in de tekeningen te borgen.

De commissie kan instemmen met het getoonde monster van de lichte minerale strips, maar vraagt aandacht voor de combinatie met een te witte voeg. Zij is bang voor snelle vervuiling van de gevel van met name het deel onder de kozijnen en pleit voor een goede afstemming van de minerale strips met het metselwerk, de voeg en de kleur van de kozijnen en de waterslagen. Een kleurpalet met minder contrast moet sterk overwogen worden. De kleurnummers komen bovendien onvoldoende overeen met het presentatiebeeld.

De commissie stemt niet in met het stucwerk in de dagkanten van de kozijnen, de dikte van het gevelmateriaal valt zo weg en de gesuggereerde toepassing van metselwerk wordt teniet gedaan.

Zij acht de beëindiging van de gevel met een standaard aluminium daktrim als te lichtvaardig en pleit voor een robuustere vormgeving.

Het voorgestelde type balustrade is onvoldoende om een goede vervanging te zijn voor de eenvoudige subtiel vormgegeven stalen hekwerken, er treedt teveel een vergroving van de vormgeving door de zware profielen en de samengestelde manier van bevestigen op, de commissie pleit voor een hoogwaardige glazen balustrade in eenduidige vormgeving voor de aangehangen balkons. Horizontale details dienen te worden toegevoegd voor een goede beoordeling.

De vogelkasten zijn te nadrukkelijk in de gevel aanwezig, de commissie pleit ervoor de minerale strips voorlangs de kasten aan te brengen en de opening te beperken tot een sleuf.

6 Hoefkade 113A-113Q, 115A-115S en 117A-117R

20250226 B/2025-19369

Bouwen: ~~het veranderen van de woningen Hoefkade 113A-113Q, 115A-115S en 117A-117R door het vervangen van kunststof schuiframen, hekwerken en panelen.~~

De beoordeling van dit plan is uitgesteld

7 Parallelweg 15

20250226 B/2024-12673

Bouwen: het vergroten van de woning Parallelweg 15 door het maken van een dakopbouw.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie heeft eerder een opbouw op deze locatie voorstelbaar geacht, maar niet ingestemd met de typologie van het voorstel. Het pand is gelegen op de hoek van het bouwblok en vormt met het naastgelegen pand de kop. Deze kop is zeer prominent in het straatbeeld aanwezig vanwege het brede profiel van de straat, de directe ligging aan het spoor en de kleine schaal van de naast gelegen bebouwing.

Het aangepaste voorstel gaat uit van een volume dat zoals gevraagd net achter de bestaande borstwering is gepositioneerd. Het doorbreken van de borstwering is echter niet voorstelbaar, de bovenlijn dient intact te worden gehouden. De commissie geeft mee dat intern andere oplossingen mogelijk zijn om het eventuele uitzicht acceptabel te maken. Om de inpassing van het plan op het ensemble en in zijn omgeving goed te kunnen beoordelen vraagt de commissie een toekomstbeeld van de gevelwand aan de Parallelweg met volledige opbouw op dit en het naastgelegen kopblok. Met de voorgestelde insnijding van het volume ten behoeve van een dakterras stemt de commissie op de voorgestelde manier niet in. Zij vraagt om een breder dakterras voor te stellen, of het dakterras achterwege te laten. Het dakterras dient herhaalbaar te zijn en passend bij de architectuur, ook in relatie tot een toekomstige opbouw bij de burens.

Bij deze architectuur acht de commissie de voorgestelde gevelbekleding met bamboe voorstelbaar. De beëindiging van de dakopbouw vraagt de commissie niet met een daktrim af te werken maar de gevelbekleding voor het zicht door te laten lopen voor de dakrand om niet met de onderbouw te concurreren in hiërarchie. Extra aandacht vraagt zij voor de detaillering van de aansluiting van de dakopbouw op de bestaande borstwering. Zij geeft mee dat de bestaande daktrim gehandhaafd dient te blijven en daarachter een goot te formeren. Het kleurgebruik is in lijn met de onderbouw en voorstelbaar, wel dient een volledige materiaal- en kleurstaat toegevoegd te worden inclusief specificaties en kleurcoderingen.

8 Renbaanstraat 18

20250226 B/2024-04065

Bouwen: het vergroten van het hotel Renbaanstraat 18 door het maken van een dakopbouw en het wijzigen van de indeling.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota en beoordeeld in het kader van de gebiedsaanduiding 'Overige zone – Gemeentelijk beschermd stadsgezicht'.

De commissie kan instemmen met de hoofdopzet en architectonische uitwerking van de dakopbouw op deze panden binnen het gemeentelijk beschermd stadsgezicht Scheveningen Dorp.

Binnen de cultuurhistorische waarde van het gemeentelijke beschermde stadsgezicht is het dakenlandschap een belangrijk kenmerk en een rondom doorlopende kap het uitgangspunt. Het voorstel in de vorm van een schild aan de voorzijde en de zijkant en een rechte doorgezette achtergevel met een dakterras boven de bestaande balkons is hier passend.

Met het schoonmaken en herstellen van de metselwerk voorgevel vormt dit pand weer een duidelijk en herkenbaar ensemble met het naastgelegen pand en is een wachtgevel als begrenzing van de kap voorstelbaar.

De dakkapellen op het dakschild aan de voorzijde zijn als zelfstandige elementen voorgesteld en de gevelopeningen in de achtergevel zijn voldoende gerelateerd aan de onderliggende architectuur. De commissie beoordeelt dit positief.

De rechte dakopbouw ten behoeve van de liftuitloop en de installaties is deels verzonken in het dakvlak en de positie op het dak heeft voldoende afstand tot de dakranden, dit zorgt voor een minimale zichtbaarheid vanuit de openbare ruimte en is daardoor voorstelbaar.

De uitvoering in aluminium felsbanen met 'zinklook' en de vlakke detaillering zorgt voor een strakke moderne uitstraling die passend is bij het zelfstandige karakter van de kap. De hoogte van de dakrand van de dakkapel is passend in relatie tot de bestaande dakluifel.

Het hekwerk aan de achterzijde schiet voorbij de kapvorm en dient binnen de contour van de kap gelegd te worden.

De commissie acht het consequent en integraal toepassen van de overige materialen en kleuren voldoende passend bij de architectuur.

9 Stationsweg 137, 137A en 137B

20250226 B/2024-05661

Bouwen: het vergroten van het kantoor Stationsweg 137, 137A en 137B door het plaatsen van een extra bouwlaag ten behoeve van 2 nieuwe kappen en een aanbouw/uitbouw aan de achterzijde voor het realiseren van 6 appartementen en een commerciële ruimte.

Akkoord

Het beginselplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie waardeert het initiatief en kan in beginsel instemmen met de gekozen hoofdopzet en de architectonische vormgeving.

De commissie spreekt haar waardering uit voor de ontwerpen op de twee panden. De beide panden blijven zodoende afzonderlijk afleesbaar met behoud van de eigen architectuur.

De commissie spreekt haar waardering uit voor het voorstel voor het brede pand links. Zij vindt de aangepaste derde laag in combinatie met de dakopbouw met de ronding en de drie dito dakkapellen boven de onderliggende raampartijen een geëigende toevoeging aan dit pand. De zinken uitvoering van de dakopbouw is een passende beëindiging van het volume en sluit op een natuurlijke wijze aan bij de bestaande architectuur van het pand. De voorgestelde twee deuren ter plaatse van de bestaande kozijnen is een logische oplossing voor de toegang naar de commerciële ruimte en de appartementen.

De commissie vraagt bij de uitwerking te onderzoeken om binnen de klassieke gevelopbouw van het brede pand een fries toe te passen als overgang tussen het deel met de kozijnen en de nieuwe goot van de dakopbouw.

Het smalle pand rechts is een cultuurhistorisch waardevol en beeldbepalend pand, mede door de kubistische architectuur. De voorgestelde rechte opbouw met een set-back is een geëigende toevoeging, waardoor de uiterlijke verschijningsvorm van het bestaande pand zoveel mogelijk behouden blijft. De set-back heeft een zodanige maat dat de dakopbouw binnen de contour van de ronding van de naastgelegen dakopbouw blijft.

De commissie kan instemmen met het terugbrengen van de oorspronkelijke donkere kleur van de kozijnen en de minder opvallende donkere kleurstelling van de goot.

Aandachtspunten voor de uitwerking naar een omgevingsaanvraag zijn:

- alle beeldbepalende details dienen aangeleverd te worden
- in de straatwand met panden met individuele kappen zijn de rechte zijgevels van de opbouw geen wachtgevels en dienen te worden afgewerkt in hetzelfde materiaal en detaillering als zichtgevels.
- Indien het stalen kozijn met enkel glas in het smalle pand wordt vervangen dan dient een zo gelijkwaardig mogelijk kozijn te worden gekozen in profilering en afmeting.

10 Van Musschenbroekstraat 153

20250226 B/2024-10738

Bouwen: het vergroten van de woning Van Musschenbroekstraat 153 door het maken van een dakopbouw met daarin een zelfstandige woning.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie waardeert het initiatief en kan zich een extra bouwlaag op dit pand voorstellen, maar zij stemt nog niet in met de gekozen hoofdopzet en architectonische uitwerking.

De commissie kan instemmen met de gekozen hoofdopzet van een dakschild aan de voor- en achterzijde.

De dakopbouw sluit zo goed aan bij de kenmerkende lange blokken in de wijk Laakkwartier en op de specifieke situatie van deze bebouwing dicht op de aangrenzende en in schaal kleinere bebouwing aan de Miquelstraat. Zij vraagt echter om een dakhelling van 70 graden toe te passen.

Eerder had de commissie meegegeven dat dakkapellen in het Laakkwartier een horizontaal karakter hebben, vaak per pand één brede lage dakkapel met een flinke luifel. Zij beoordeelt de dakkapel op het voorschild in het toekomstbeeld echter als te breed, waardoor de dakkapellen bij herhaling door de burens te dicht op elkaar komen te liggen en er onvoldoende tussengelegen dakschild overblijft. Een kozijnindeling met vier gelijke staande ramen en een stijlverdubbeling in het midden is voorstelbaar en geeft meteen de gewenste verkleining van de dakkapel.

Zij vraagt om een diepere en slankere luifel, ook boven de zijwangen van de dakkapel en vraagt dit detail toe te voegen. De hoogte van de luifel dient kleiner te worden zodat het een ondergeschikt karakter heeft ten opzichte van de bestaande dakluifel. De zijwangen dienen een zinken bekleding te krijgen. Het kozijn van de dakkapel dient naar voren te worden geplaatst teneinde de grootte van de loodslabbe te minimaliseren door verticaal aan te sluiten op de pannen.

De dakkapel dient met een verholten goot aan te sluiten op het dakvlak en de commissie vraagt de dakkapel op hele pannenbreedte- en hoogte te maatvoeren. De commissie pleit voor een hoger dakvlak boven de dakkapel met minimaal één, het liefst twee extra dakpannen en een beëindiging met een nokvorst. De OVH-pan in de antraciete blauw gesmoorde kleurstelling is passend.

De commissie merkt op dat voor de wachtgevel een afwerking met gevelstuc in een stofgrijze kleur (RAL7037 of vergelijkbaar) ook mogelijk is.

De commissie merkt op dat bij het vervangen van de houten kozijn door kunststof de detaillering en relief van de huidige kozijnen uitgangspunt is. De profilering en detaillering van de kozijnen en de hoekstijlen in de erker dienen afgestemd te zijn op de bestaande situatie.

De zuiverwitte kleurstelling (Ral 9010) van de kozijnen en het schilderwerk is akkoord.

11 Van Musschenbroekstraat 153

20250226 B/2024-10738

Cultuurhistorie: het vergroten van de woning Van Musschenbroekstraat 153 door het maken van een dakopbouw met daarin een zelfstandige woning.

Niet akkoord

Het bouwplan is beoordeeld in het kader van de dubbelbestemming 'Waarde-Cultuurhistorie'.

De commissie waardeert het initiatief en kan zich een extra bouwlaag op dit pand voorstellen, maar zij stemt nog niet in met de gekozen hoofdopzet en architectonische uitwerking.

De commissie kan instemmen met de gekozen hoofdopzet van een dakschild aan de voor- en achterzijde. De dakopbouw sluit zo goed aan bij de kenmerkende lange blokken in de wijk Laakkwartier en op de specifieke situatie van deze bebouwing dicht op de aangrenzende en in schaal kleinere bebouwing aan de Miquelstraat. Zij vraagt echter om een dakhelling van 70 graden toe te passen.

Eerder had de commissie meegegeven dat dakkapellen in het Laakkwartier een horizontaal karakter hebben, vaak per pand één brede lage dakkapel met een flinke luifel. Zij beoordeelt de dakkapel op het voorschild in het toekomstbeeld echter als te breed, waardoor de dakkapellen bij herhaling door de burens dicht op elkaar komen te liggen en er onvoldoende tussengelegen dakschild overblijft. Een kozijnindeling met vier gelijke staande ramen en een stijlverdubbeling in het midden is voorstelbaar en geeft meteen de gewenste verkleining van de dakkapel.

Zij vraagt om een diepere en slankere luifel, ook boven de zijwangen van de dakkapel en vraagt dit detail toe te voegen. De hoogte van de luifel dient kleiner te worden zodat het een ondergeschikt karakter heeft ten opzichte van de bestaande dakluifel. De zijwangen dienen een zinken bekleding te krijgen. Het kozijn van de dakkapel dient naar voren te worden geplaatst teneinde de grootte van de loodslabbe te minimaliseren door verticaal aan te sluiten op de pannen.

De dakkapel dient met een verholven goot aan te sluiten op het dakvlak en de commissie vraagt de dakkapel op hele pannenbreedte- en hoogte te maatvoeren. De commissie pleit voor een hoger dakvlak boven de dakkapel met minimaal één, het liefst twee extra dakpannen en een beëindiging met een nokvorst. De OVH-pan in de antraciete blauw gesmoorde kleurstelling is passend.

De commissie merkt op dat voor de wachtgevel een afwerking met gevelstuc in een stofgrijze kleur (RAL7037 of vergelijkbaar) ook mogelijk is.

De commissie merkt op dat bij het vervangen van de houten kozijn door kunststof de detaillering en relief van de huidige kozijnen uitgangspunt is. De profilerings- en detaillering van de kozijnen en de hoekstijlen in de erker dienen afgestemd te zijn op de bestaande situatie.

De zuiverwitte kleurstelling (Ral 9010) van de kozijnen en het schilderwerk is akkoord.

12 Volkerakstraat 6

20250226 B/2025-19882

Bouwen: het veranderen en vergroten van de woning Volkerakstraat 6 door het maken van een dakopbouw en het realiseren van een interne verbouwing en zonnepanelen.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie kan zich een dakopbouw op deze woning voorstellen maar zij stemt niet in met de gekozen hoofdopzet en architectonische uitwerking.

De commissie constateert dat dit pand de overgang is tussen de repeterende gespiegelde Nieuwe Haagseschool bebouwing ter rechterzijde en de nieuwere bebouwing ter linkerzijde. Zij vraagt voor een goede beoordeling om een toekomstbeeld te tekenen met een dakopbouw over een aantal portieken en de aansluiting op de belending links ook weer te geven. De opbouw is de eerste op dit blok en daarmee leidend voor toekomstige dakopbouwen op dit ensemble. Zij vraagt ook de belendingen in de plattegronden weer te geven.

De commissie kan instemmen met de voorgestelde set-back aan de voorzijde. Het hekwerk ligt echter te dicht op de voorgevel en is te prominent in het straatbeeld aanwezig, een positie minder opvallend en terugliggend van de voorgevel is voorstelbaar.

Aan de achterzijde kan de commissie instemmen met het loggiaprincipe voor het dakterras. ook hier dient in overeenstemming met het stedenbouwkundig advies een eenduidige positie van het hekwerk te worden vormgegeven rekening houdend met de naastgelegen dakopbouwmogelijkheid om verrommeling van het gevelbeeld te voorkomen.

De commissie kan instemmen met de voorgestelde puiën tot op de vloer. De dakluifel dient in hiërarchie terughoudender en minder hoog te zijn in relatie tot de bestaande dakrand. Eenzelfde diepte zoals bij de bestaande dakluifel boven de erker is voorstelbaar. Een zinken afdekkap met kraaldeel is passend, maar in combinatie met een kraallat.

Voor dit blok zijn de gevels uitgevoerd in een keramisch materiaal geëigend, afgestemd op het bestaande metselwerk wat betreft de kleur en het formaat, het metselwerkverband en het type en de kleur van de voeg. Het materiaal dient bij de wachtgevel minimaal één strek om te worden gezet.

Voor de wachtgevel is een afwerking met gevelstuc in een stofgrijze kleur gebruikelijk (RAL7037 of vergelijkbaar). De linkergevel is geen wachtgevel maar een zijgevel en dient als zodanig te worden bekleed met keramisch materiaal.

De commissie vraagt om een duidelijke kleur- en materiaalstaat aan te leveren, waarin ook de specificaties van onder andere het hekwerk zijn opgenomen. De opgegeven kleuren voor bijvoorbeeld het schilderwerk correspondeert niet met de kleur in de details. Zij vraagt tevens de materialen die niet van toepassing zijn uit de staat te laten.

Het dak is voorzien van zonnepanelen, de commissie vraagt om de panelen aan de dakrand minimaal op een afstand te leggen gelijk aan de hoogte die de panelen maken ten opzichte van de dakvloer zodat ze minder zichtbaar zijn.

13 Weteringkade 9, 9A, Scheepmakersstraat 2 en 4

20250226 B/202220090

Bouwen: het in- en uitwendig veranderen en vergroten van het hotel Weteringkade 9, 9A, Scheepmakersstraat 2 en het kinderdagverblijf Scheepmakersstraat 4.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

Eerder heeft de commissie zich positief uitgelaten over de waardering voor de bestaande architectuur en het voornemen deze te herstellen. De commissie achtte het ontwerp, als een samenhangend geheel ontworpen en passend bij de functie, relatief fors maar voorstelbaar op deze locatie. Het feit dat de omliggende straatprofielen relatief breed zijn alsmede de ruime ligging door de afgeronde hoek er tegenover is hier een belangrijke factor in. Op onderdelen van de architectonische uitwerking stemde de commissie nog niet in met het ontwerp.

De commissie is enthousiast over het voorstel en spreekt haar complimenten uit over de ambitie en zorgvuldige aanpak en uitwerking. De commissie beoordeelt de nu voorgestelde compositorische opbouw van het plan positief. Aan de Weteringkade is de architectonische eenheid met een schuin zijschild beëindigd en is de hoektoren aangepast en verbeterd. De toren is alzijdig verzelfstandigd en vormgegeven als een markant hoekaccent. Ook wordt de topgevel ter plaatse van het kinderdagverblijf teruggebracht om het voormalige koetshuis leesbaar te maken in het straatbeeld van de Scheepmakersstraat. Om verwarring te voorkomen vraagt de commissie de grijze arceringen van raamvlakken in de aanzichten te laten vervallen.

Bij de uitwerking is een kleurhistorische inventarisatie toegevoegd. Het voorgestelde kleurenpalet is hierop gebaseerd en akkoord. Voor een goede borging tijdens de uitvoering vraagt de commissie ook een restauratieve aanpak van de bestaande gevel en afstemming met de uitvoering van de nieuwe geveldelen toe te voegen. Bijvoorbeeld door dit (deels tekstueel) op de aanzichten, in gevelfragmenten en in de detaillering weer te geven. De ambitie is om voort te bouwen op de bestaande kwaliteiten van het ensemble, om dit ook in de uitvoering waar te kunnen maken dient dit in de stukken te worden geborgd. Ook vraagt de commissie de details te completeren met de belangrijkste beeldbepalende elementen. Zij vraagt om inzichtelijk te maken hoe de overgang van het oude naar het nieuwe metselwerk zo onopvallend mogelijk is uit te voeren en duidelijk aan te geven wat wel/niet wordt gesloopt en op welke wijze er met verkrijging van het benodigde gevelreliëf wordt aangeheeld, gereinigd en gevoegd. Bij metselen aansluitend op de bestaande gevel is een nauwkeurige afstemming van het nieuwe metselwerk op het bestaande bepalend voor het realiseren van een goed eindbeeld. Daarom vraagt de commissie om duidelijk op de tekening aan te geven dat de nieuwe gevel conform de bestaande zal worden uitgevoerd, namelijk met hetzelfde type en kleur steen, hetzelfde type en kleur voeg, en hetzelfde metselverband.

Margien Oepts

Plv. voorzitter Adviescommissie omgevingskwaliteit en cultureel erfgoed Den Haag